

► Hoogbegaafde leerlingen krijgen begeleiding op Begaafdheidsprofielschool

Scholieren met kenmerken van hoogbegaafdheid hebben begeleiding op maat nodig. Zoals een geblesseerde sporter geholpen wordt door een trainer, coach en fysiotherapeut, zo krijgen leerlingen op het Sint-Oelbertgymnasium – sinds kort Begaafdheidsprofielschool (BPS) – passende ondersteuning en uitdaging om hun talenten maximaal te ontplooiën.

‘Goed stel hersenen kan ook vastlopen’

Susanne den Boer
Oosterhout/Breda

Elke leerling die instroomt op ‘het Oelbert’ in Oosterhout beschikt over een goed stel hersenen. Ruim 15 procent van hen is meer- of hoogbegaafd. Voor een deel van deze scholieren heeft dit geen gevolgen, maar een aantal loopt vast. Vaak niet op de pittige lesstof, het gaat juist mis bij de randvoorwaarden: het maken van een planning, omgaan met faalangst of geen onderscheid zien tussen hoofd- en bijzaken.

Als je nooit geleerd hebt om te leren, hoe moet dat dan? En waarom zou je op de middelbare school ineens wel moeite doen? Het zijn vragen waar die leerlingen mee worstelen, vertelt Petrie van der Heijden, begaafdheidscoördinator op de Oosterhoutse school. „Zij hebben op de basisschool nooit dat stapje extra hoeven zetten. Ze konden achterover leunen, een spelletje spelen terwijl anderen in de klas instructie kregen.”

Waar de aandacht bij makkelijk lerende kinderen vaak uitgaat naar ver-

rijking van de leerstof en meer uitdagende projecten, vormen ogenschijnlijk simpele zaken de struikelblokken. Van der Heijden: „Het inpakken van hun schooltas bijvoorbeeld. Dat klinkt eenvoudig, maar als je niet gewend bent om hulpmiddelen te gebruiken om sommen op te lossen, waarom zou je dat boek of die geodriehoek dan meenemen naar de wiskundeles?”

Ook het luisteren naar instructie in de klas of het lezen van een uitleg bij een opdracht komt soms niet bij deze

Als je niet gewend bent hulpmiddelen te gebruiken om een som op te lossen, waarom zou je ze dan meenemen naar de les?

– Petrie van der Heijden, begaafdheidscoördinator Sint-Oelbertgymnasium

▲ Begaafdheidscoördinator Petrie van der Heijden (l) en conrector Ad Vermeulen van het Sint-Oelbertgymnasium in Oosterhout, dat onlangs Begaafdheidsprofielschool is geworden. FOTO JOYCE VAN BELKOM/PIX4PROFS

scholieren binnen. Ad Vermeulen, conrector op het Sint-Oelbertgymnasium: „Dat klinkt als eigenwijs gedrag, maar dat is het niet. Als je nooit uitleg nodig had, waarom nu dan wel? Deze leerlingen willen begrijpen waarom ze iets moeten doen. ‘Doe het gewoon’ is voor hen geen prikkel, dat werkt juist averechts.”

De afgelopen jaren heeft het Sint-Oelbertgymnasium flink geïnvesteerd in het beter begeleiden van deze scholieren. Als BPS deelt zij nu haar ervaringen met andere scholen die ook lid zijn van de Vereniging Begaafdheidsprofielscholen en vice versa. Vermeulen: „We hebben hier op school Oelbert GaaF ontwikkeld, wat staat voor *Gymnasiaal actief aandachtig Floreren*.”

Hindernissen

Met dat programma helpt de school leerlingen hindernissen te overwinnen. „Het ene kind loopt emotioneel vast, de ander komt er niet uit met zijn huiswerkplanning. In het verleden zagen we leerlingen hierdoor afhaken. Nu steken we samen met docenten en ouders meer energie in het leren begrijpen van die kinderen. Daarmee komt het vertrouwen terug en doen we recht aan ongekend talent.”

Vorig jaar startte het Oelbert Gymnasium al de Voorsprongklas, gericht op leerlingen die vervroegd uitgeleerd zijn op de basisschool.

Wat is een Begaafdheidsprofielschool?

In 2004 is vanuit het ministerie van Onderwijs het initiatief genomen tot een landelijk dekkend netwerk van scholen die zich kenmerken door kwalitatief hoogwaardig onderwijs en begeleiding aan hoogbegaafde leerlingen. In 2007 hebben deze BP-scholen zich verenigd met als doel onder meer het bevorderen van kennisuitwisseling en bruggen slaan binnen en buiten het primair en voortgezet onderwijs.

Op 1 november 2021 waren er 53 scholen uit het voortgezet onderwijs en 22 scholen uit het primair onderwijs aangesloten.

Andere BP-scholen

Voortgezet onderwijs: Markland College Oudenbosch, Norbertus Geertrudis Lyceum Rosendaal, Gymnasium Juvenaat Bergen op Zoom. **Primair onderwijs:** Basisschool De Hofstee Etten-Leur.

Bovengemiddeld IQ zorgt voor uitdagingen

Naast het Sint-Oelbertgymnasium is ook het Orion Lyceum in Breda een Begaafdheidsprofielschool.

Deze school maakt al sinds 2017 deel uit van de vereniging van scholen die kennis over onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen met elkaar delen.

Monique de Bie, teamleider klas 1 tot en met 6 op het Orion Lyceum:

„De grootste uitdaging zit hem vaak in het begrijpen van leerlingen. Wat gaat er om in hun hoofd? Waar zitten de knelpunten? De meeste kinderen met hoogbegaafde kenmerken zijn heel mondig, maar het vergt meer capaciteiten om een eind-examen succesvol af te ronden.”

De extra begeleiding voor kinderen met een IQ van 130 of hoger is geen overbodige luxe, legt De Bie uit. „Een IQ van 100 is gemiddeld. Wie lager scoort, 70 bijvoorbeeld, krijgt met hindernissen in de maatschappij te maken. Lange tijd was de aandacht vooral op die groep gevestigd. Maar tussen 100 en 130 zit ook een verschil van 30. Dat zorgt net zo goed voor uitdagingen. Ook die groep wil je helpen haar talenten te ontplooiën.”

Vanuit het samenwerkingsverband doet het Orion steeds nieuwe indrukken op. „Laatst hoorde ik van een school die een ruimte heeft ingericht waar leerlingen aan speciale projecten mogen werken als ze klaar zijn met hun werk in de klas. Veel begaafde scholieren voelen zich onbegrepen. Door ze op één plek samen te laten werken, ontstaat er interactie tussen leerlingen van verschillende leerjaren. Ze vinden herkenning bij elkaar. Dat vond ik een mooi gegeven. We gaan op het Orion kijken of we ook zo’n ruimte kunnen inrichten.”

Het Sint-Oelbertgymnasium houdt op 15 maart 2022 een symposium over meer- en hoogbegaafdheid op de grens van primair naar voortgezet onderwijs. Ook het Orion schuift als collega-BP-school aan. Keynotespreker is Tessa Kieboom, autoriteit op het gebied van hoogbegaafdheid.